

7.1 Kartojimas

vyrai, kurie stato
žmogus, kuris augina (pvz., agurkus)
merginos, kurios mėgsta (ledus)
mama, kuri dirba

7.2 Veikiamosios rūšies būtojo kartinio laiko dalyviai (aktivní participia minulého času)

minulý čas			
č. jedn.		č. množ.	
m	ž	m	ž
dirb-ęs	-usi	dirb-ę	-usios

- Aktivní participium minulého času jako **přísudek** – nepřímá řeč:
Tadas sakė: - Prieš metus aš baigiau kalbos kursus.
Tadas sako, kad jis prieš metus baigė kalbos kursus.
Tadas sakė prieš metus baigęs kalbos kursus.
- Aktivní participium minulého času jako **přísluvečné určení**:
Jonas atsikėlęs pavalgė ir išėjo į darbą. [Poté co vstal, Jan se najedl a šel do práce.]
Išėjusi iš parduotuvės Veronika pasuko į vaistinę. [Když vyšla z obchodu ven, Veronika zabočila k lékárně.]

Cvičení:

Atsikėliau ryte, nuėjau į vonią.
Atidariau šaldytuvo duris, pasiėmiau dešros ir sūrio.
Papusryčiauvau,ėjau į universitetą.
Nusipirkau bilietą, įlipau į tramvajų.
Atsisėdau, važiauvau penkias stoteles.

- Aktivní participium minulého času jako **přívlastek**:
pavargęs žmogus, įsimylėjusi mergina, sudžiūvusi duona (suchý chléb), sugedęs traukinys (rozbitý, nepojízdný vlak), išdykęs vaikas (zlobivé dítě), suaugęs žmogus (dospělý člověk)

Cvičení:

žmogus, kuris pavargo
raktas, kuris dingo
komanda, kuri laimėjo.....

7.3 Tema: Švietimas

švietimo įstaiga
pirminis (pagrindinis)/vidurinis/aukštasis išsilavinimas
vaikų darželis
mokykla:
pradinė – nuo 1 iki 4 klasės
pagrindinė – nuo 5 iki 10 klasės

vidurinė – nuo 9 iki 12 klasės
gimnazija – nuo 9 iki 12 klasės

pažymys
dalykas
pamoka
aukštoji mokykla:
universitetas
akademija
bakalauras
magistras
daktaras
kursas
paskaita

7.4 Laiškas

Eglė Kalinauskaitė
Masaryko universitetas
A. Nováka 1
Brno 602 00
Čekija

Brno, 2016-04-04

Lituanistinių studijų katedros
Vedėjui

Ponas vedėjau,
aš esu Brno baltistikos centro dėstytoja. Pernai keli mūsų studentai pas Jus studijavo lietuvių kalbos kursuose ir jie liko labai patenkinti. Šiomet dar daugiau studentų norėtų atvažiuoti studijuoti į Vilniaus universitetą, į Jūsų katedros siūlomus kursus. Todėl prašytume atsiųsti informaciją apie šių metų kursus. Kada kursai prasideda ir kokia jų kaina? Kokios yra apgyvendinimo galimybės Vilniaus universitete?

Iš anksto dėkoju.

Pagarbiai,
Eglė Kalinauskaitė

7.5 Vilniaus universitetas

Vilniaus universitetas (VU) – seniausias ir didžiausias Lietuvos universitetas, įkurtas 1579 m. XVI–XIX a. statytą Vilniaus universiteto kompleksą sudaro 16 pastatų ir 13 įvairaus dydžio kiemų. Senamiestyje esančiam centrinių rūmų komplekso ansambliui priklauso ir Vilniaus Šv. Jonų bažnyčia. Iš 13 pagrindinio universiteto rūmų ansamblio kiemelių didžiausi ir svarbiausi yra 4: Didysis (P. Skargos), M. K. Sarbievijaus, Bibliotekos ir seniausias – Observatorijos. Vilniaus Universiteto ansamblyje atsispindi visi pagrindiniai Lietuvoje vyravę architektūros stiliai: gotika, renesansas, barokas ir klasicizmas.

Istorija

Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius pakviečia Jėzuitų ordiną kovoti prieš reformaciją ir pirmieji jėzuitai į Vilnių atvyksta 1569 metais. 1570 m. liepos 17 d. jie įkūrė pirmą kolegiją LDK ir taip pat biblioteką, kuri vėliau tapo Vilniaus universiteto biblioteka. 1577 m. popiežius Grigalius XIII suteikė pritarimą kolegiją pertvarkyti į universitetą. 1579 m. balandžio 1 d. Didysis Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras pasirašė privilegiją, kuria kolegija pertvarkoma į universitetą. Šios privilegijos nepatvirtino LDK kancleris Mikalojus Radvila Rudasis (kalvinistas), tačiau Steponas Batoras sugebėjo priversti kalvinistą vicekanclerį Eustachijų Valavičių antspauduoti dokumentą,

taigi ši privilegija įgavo teisinę galią. Tų pačių metų spalio 30 d. popiežius Grigalius XIII išleido tai patvirtinančią bulę. 1641 m. Vladislovas Vaza suteikė Vilniaus universitetui privilegiją įsteigti teisės mokslų (1641 m.) ir medicinos fakultetus (1781 m.). 1753 m. įsteigiama observatorija. 1783 m. Vilniaus universitetas pervadintas Lietuvos Kunigaikštijos vyriausiąja mokykla – Schola Princeps Magni Ducatus Lituaniae. Po trečiojo Lietuvos-Lenkijos padalijimo (1795 m.) Vilnius atitenka Carinei Rusijai (su visu universitetu). 1831 m. VU studentai masiškai dalyvauja sukilime ir 1832 m. gegužės 13 d. caro Nikolajaus I dekretu universitetas uždaromas.

1918 m. paskelbus nepriklausomybę, Vilniaus universitetas buvo vėl atidarytas ir turėjo susidėti iš keturių fakultetų (teologijos, socialinių mokslų, medicinos ir gamtos bei matematikos). 1919 m. Vilnių užėmę lenkai ir atidarė savo universitetą. 1941 m. Vilnių užėmus Vokietijai žydai, rusai ir dalis lenkų išbraukiami iš universiteto studentų sąrašų. TSRS vėl okupavus Lietuvą (1944 m.) universitetas pervadintas Vilniaus Vinco Kapsuko universitetu, o po to oficialiai vadinosi Vilniaus Darbo raudonosios vėliavos ir Tautų draugystės ordinų valstybinis Vinco Kapsuko universitetas (1971, 1979 m.). 1990 m. Lietuva atgavo nepriklausomybę, o universitetas – autonomiją ir vardą.

LDK – Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė

TSRS – Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga